

GUIA CLIC DE LECTURA
PER A BIBLIOTEQUES

20

LA BOIRA PUDENT

DE JOLES SENNELL
IL·LUSTRAT PER MARC TORRENT

PLA CLIC

El que tens entre les mans és una guia per a dinamitzar una sessió d'un club infantil de lectura. Es tracta d'una GUIA CLIC per al lot de llibres del títol *La boira prudent*. Aquest lot de llibres forma part dels recursos generats a través del PLA CLIC (Clubs de Lectura, Infància i Creació), un pla de la Direcció del Llibre, Arxius i Biblioteques que la Generalitat Valenciana ha posat en marxa amb la intenció de promoure, donar suport i finançar els clubs de lectura infantils i la dinamització de les biblioteques infantils a la Comunitat Valenciana, amb accions i recursos que puguen incidir en la promoció i la cura del teixit d'usuaris, xiquets i xiquetes, com a ciutadans de ple dret i com a focus d'atenció especial en les campanyes de foment lector.

Si tens aquesta GUIA CLIC entre les mans és perquè, molt possiblement, estàs a punt de llegir *La boira prudent* amb un grup de xiquets i xiquetes, bé a la biblioteca pública, a la biblioteca escolar del teu centre o bé a l'aula. Ací trobaràs activitats creatives i un guió per a fer una tertúlia dialògica sobre el llibre per a reflexionar, crear i passar una estona agradable comentant la lectura.

Et recomanem que avalues i valores el grup amb què comparteixes el club i decidisques si les activitats i preguntes proposades són adequades o si és convenient adaptar-les a les vostres necessitats grupals. Sense oblidar que açò no pretén ser més del que és: UNA GUIA que podrà servir com a punt de partida, ser útil des del principi fins al final, o no servir més que de manera testimonial. Açò dependrà de la maduresa del grup, de les seues capacitats creatives, del temps que porteu treballant junts i de molts altres factors. No hi haurà res millor que xarrar amb els xiquets i xiquetes per a veure per on heu de seguir caminant.

També pensem, i ens agradaria que així fóra, que si algú té intenció i voluntat de posar en marxa un club de lectura infantil però no té experiència o disposa de pocs recursos creatius, aquesta GUIA CLIC pot resultar-li molt útil i pot oferir-li l'opció de dur a terme l'activitat de manera gratificant.

LA BOIRA PUDENT

TÍTOL: [La boira pudent](#)

AUTOR: [Joles Sennell](#)

IL·LUSTRADOR: [Marc Torrent](#)

EDITORIAL: [Bambú](#)

DADES DE L'AUTOR

JOLES SENNELL

Joles Sennell és el pseudònim utilitzat per Josep Albanell quan escriu per a xiquets. Ha publicat més de 70 llibres, entre contes, novel·les, àlbums infantils i teatre, i ha rebut un total de 23 premis, l'últim, el Premi Trajectòria 2013 com a reconeixement a tota la seua vida professional.

MARC TORRENT

Marc Torrent és un il·lustrador barceloní. Treballa com a il·lustrador gràfic, principalment en l'àmbit editorial, creant cobertes per a llibres, portades per a revistes, il·lustracions de premsa, llibres infantils i juvenils, cartells, llibres de poesia, llibres de text i còmics.

LA BOIRA PUDENT

ARGUMENT

Bernat és el fill xicotet d'un rei el regne del qual té un bosc envaït per una boira pudent. Ell, només amb l'ajuda d'una llonganissa i un saquet d'olor, intentarà trobar quina és la causa de la pudor i eliminar-la. Finalment, després de resoldre diversos enigmes, descobreix que l'origen d'aquesta boira és un drac ferit per una fletxa. Bernat aconsegueix curar-li la ferida amb l'ajuda d'una anciana que troba pel camí i alliberar el seu regne de la boira pudent.

LA BOIRA PUDENT

PREGUNTAS GENERALES

T'ha agradat el llibre? T'ha resultat difícil? T'ha divertit, emocionat?
Quan vas saber el títol, ja t'imaginaves l'argument de la història?
La portada del llibre et va donar alguna pista per a saber de què tractava?
Què t'han semblat els il·lustracions? Ajuden a comprendre millor la història? Aporten coses i detalls que no apareixen en el text?

- Alguna vegada us heu vist acorralats per la boira? Sabeu com es forma? (És important recordar la formació de la boira.)
- Què et sembla la solució que aporta el fill major: envair un poble proper per a desplaçar-se allà en el cas que la boira ho envaïska tot?
- “- Sí, pare, tot té un preu”. Et sembla que una guerra és un preu raonable per a resoldre un problema?
- Què et sembla la solució del fill mitjà: portar obsequis als pobles propers per a enfortir-hi les aliances i demanar-los ajuda?
- “- Sí, pare, tot té un preu”. Et sembla que aquesta solució és un preu raonable per a resoldre un problema?
- En un determinat moment del relat ens assabentem que la boira, en realitat, és fum provocat per les flamarades d'un drac. T'ho havies imaginat?
- T'ha costat resoldre els enigmes que es plantejaven en el llibre:
 - Les velles i les ovelles que anaven cap a Vilavella?
 - Qui és a l'hivern pelat i a l'estiu pelut?
 - Quants ous pondran dotze dracs en dotze dies?
 - Quants dracs és necessiten per atrapar quaranta-set aranyes en quaranta-set segons?
 - T'agraden els enigmes?
- En els contes és habitual que els animals parlen amb els humans. Però l'autor explica la sorpresa del personatge en veure que el drac entén el llenguatge dels humans. Et va cridar l'atenció? Consideraves necessari que ho explicara?
- El personatge de l'àvia sempre demana alguna cosa a canvi de la seua ajuda. Per què penses que reacciona així? Et sembla just? T'ha sorprés?

LA BOIRA PUDENT

- Per què penses que l'àvia no ha venut cap saquet d'olor llevat del que li va vendre al príncep?
- És curiós que els que els qui causen el problema de la boira siguin justament els fills del rei, no et sembla? Penses que l'autor vol fer-nos fer alguna reflexió amb això?
- T'agraden els contes de reis, prínceps i dracs? Hi ha alguna temàtica que t'agrade més?
- Al final, el rei ha de decidir qui serà el seu successor. Què et sembla el raonament que fa per a descartar dos dels fills i triar l'altre? Quines qualitats penses que ha de tindre un bon rei/reina (o qualsevol mandatari)?

PROPOSTES CREATIVES

1 SESSIÓ D'ENIGMES / ENDEVINALLES

Estaria bé preparar una sèrie d'enigmes o d'endevinalles (hi ha alguns llibres que els recopilen, o també podem usar el joc de cartes *Black Stories* –versió xiquets–).

“Totes les camises són blanques, menys dues; totes són blaves, menys dues; totes són rosades, menys dues. Quantes camises hi ha de cada color?¹”

“Escarxofada al sofà t'acabo de dir el meu nom. Mira si el saps trobar com fa gairebé tothom.²”

“Un explorador va caure en mans d'una tribu d'indígenes, se li va proposar l'elecció entre morir en la foguera o enverinat. Per a això, el condemnat havia de pronunciar una frase de manera que, si era certa, moriria enverinat, i si era falsa, moriria en la foguera. Com va escapar el condemnat d'aquesta sort funesta?³”

“Hi ha una critatura estranya que no té igual a la terra, a l'aire ni a la mar. En fer-se de dia camina de quatre grapes, al migdia amb dos i, a la nit, sol caminar amb tres⁴”.

2 “FABRIQUEM” ENDEVINALLES

Podem crear endevinalles de personatges literaris. Recomanem consultar el capítol del llibre *Gramàtica de la fantasia* de Gianni Rodari, en el qual parla de com crear endevinalles. És important portar (o agafar de la biblioteca) algun diccionari per a buscar paraules.

Després es poden deixar còpies de les endevinalles a la biblioteca per a repartir-les als usuaris.

Li agrada menjar nenes i porquets,

és gran, lleig i de pèl fosc,

tem a caçadors i mares sàvies

i viu en el més profund del bosc.

1. Hi haurà una camisa de cada color: una blanca, una blava i una rosada.
2. La carxofa
3. Es tracta de dir una frase paradoxal, és a dir, que siga veritat i mentida alhora. L'explorador haurà de dir: “Moriré en la foguera”. Com és certa, haurà de morir enverinat, però així esdevindrà falsa. Si és falsa, morirà en la foguera, i la frase esdevindrà certa. No van poder matar-lo i el van alliberar.
4. Es tracta de l'ésser humà. En la infància, gateja (de quatre grapes), en la maduresa camina a dues potes i, en la vellesa –quan la vida va fent-se fosca– camina recolzant-se en un bastó.

LA BOIRA PUDENT

3 EL DRAC

Per a realitzar millor aquesta activitat, podem fer una selecció de llibres de dracs.

Es tracta d'un joc creatiu a partir de preguntes per a crear dracs i jugar a descriure. Podem anar escrivint cada u, de manera individual, o fer dracs col·lectius.

Més tard, es pot il·lustrar amb dibuix o amb tècnica de collage.

És gran? Quant fa d'alt?

Quina olor fa?

Té grapes? Si en té, com són?

De què s'alimenta? Menja xiquets? O persones adultes?

Porta ulleres?

Li agrada llegir?

De quin color és?

És guardià d'algun tresor o d'algun objecte valuós?

Sap volar?

[...]

La monitora pot afegir totes les preguntes que se li ocrreguen.

GUIA DE RECURSOS PER A BIBLIOTEQUES

LA BOIRA PUDENT

1 EXPOSICIÓ DE LLIBRES D'ENIGMES

Pot ser el mes dedicat als enigmes, misteris o endevinalles.

Una selecció de llibres que incloquen antologies d'endevinalles, misteris, enigmes.

El misteri de l'illa de Tökland, Joan Manuel Gisbert

El enigma del scriptorium, Pedro Luis García

Al peu de la lletra, Roser Ros

Los mellizos y el misterio del tesoro escondida, Concha López Narváez

Los seis libros de oro, Carlo Frabetti

El libro de los enigmas del País de las Maravillas, Richard Wolfrik Galland

La botiga Battibaleno, Pierdomenico Baccalario

La història interminable, Michael Ende

1.b EXPOSICIÓ DE CONTES DE REIS, REINES I REGNES**1.c EXPOSICIÓ DE LLIBRES D'ENIGMES****2 ENDIVINA ENDIVINALLA**

Podem tindre en la biblioteca una caixa amb endevinalles diferents que els usuaris poden agafar i han d'endevinar. Algunes d'aquestes seran de les que han "fabricat" els usuaris del club de lectura en la sessió.

Després la podem posar en un mural amb la resposta correcta.

Adivinanzas y trabalenguas. Editorial Edelvives

3 DRACS DE BIBLIOTECA

Cada usuari pot crear el seu propi drac, fer-ne un dibuix i exposar-lo en la sala d'Infantil. Es van acumulant al llarg del mes.

Un dia es pot proposar la fabricació d'un drac gegant amb l'ajuda de xiquets i els familiars. S'estén un paper continu i es fa una silueta geganta. Es pot pintar (llapis de colors, pintures al tremp, aquarel·les...) o decorar amb escates de papers de materials diferents. També es poden fer flamarades que isquen de la boca amb papers diversos (de color roig i taronja).

Un projecte de la
Direcció General de Cultura i Patrimoni
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport

en col·laboració amb el
Col·legi Oficial de Bibliotecaris i
Documentalistes de la Comunitat Valenciana

coordinat per
Mar Benegas i Jesús Ge

GENERALITAT
VALENCIANA

Conselleria d'Educació,
Investigació, Cultura i Esport

Pla Valencià de Foment
del Llibre i la Lectura
2017 - 2021

CO
BD
CV

COL·LEGI OFICIAL DE
BIBLIOTECARIS I DOCUMENTALISTES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA